

SHRI K. R. KATARA ARTS COLLEGE – SHAMLAJI

M.A. SEM IV

કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર, ભાષા વિજ્ઞાન

MCQ-50 Questions

SUB : SANSKRIT (C.C.405)

Sender - Prof : M.M. Vyas,

Mo : 9427693554

સૂચના : નીચેના પ્રશ્નોના ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી (✓) ની નિશાની કરો.

પ્ર-૧ આચાર્ય ચાણક્યને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે?

(અ) આચાર્ય વાત્સ્યાયન (બ) અન્નં ભદ્ર

(ક) આચાર્ય પ્રિયમ્ (ડ) કૌટિલ્ય

પ્ર-૨ અર્થશાસ્ત્રના પ્રણેતાને માટે ચાણક્ય - કૌટિલ્ય ઉપરાંત ત્રીજો કયો શબ્દ છે જેના નામે તેઓ ઓળખાય છે.

(અ) વિષ્ણુ ગુપ્ત (બ) આચાર્ય દંડી (ક) પં. વિષ્ણુ શર્મા (ડ) આચાર્ય પ્રિયમ્

પ્ર-૩ આચાર્ય ચાણક્યના ગ્રંથનું નામ શું છે?

(અ) કામશાસ્ત્ર (બ) રાજ્યશાસ્ત્ર (ક) લોકશાસ્ત્ર (ડ) અર્થશાસ્ત્ર

પ્ર-૪ 'અર્થશાસ્ત્ર' ગ્રંથના લેખક - કર્તાનું નામ આપો.

(અ) ધર્મશાસ્ત્ર (બ) દૈવજ્ઞ શાસ્ત્ર (ક) મંદિરશિલ્પ શાસ્ત્ર (ડ) ચાણક્ય

પ્ર-૫ અર્થશાસ્ત્રમાં કુલ કેટલાં અધિકરણ મળે છે?

(અ) પંદર (બ) દસ (ક) પાંચ (ડ) અગિયાર

પ્ર-૬ અર્થશાસ્ત્રમાં કુલ કેટલા અધ્યાયો છે?

(અ) ૧૦૦ (બ) ૧૫૦ (ક) ૯૫ (ડ) ૭૫

પ્ર-૭ અર્થશાસ્ત્ર નામે આ ગ્રંથ પૈસા ઉપરાંત કયા વિષયનું જ્ઞાન દર્શાવે છે?

(અ) રાજનીતિશાસ્ત્ર (બ) કામશાસ્ત્ર (ક) ધર્મશાસ્ત્ર (ડ) એકેય નહિ

પ્ર-૮ અર્થશાસ્ત્રમાં સામાજિક અને ધાર્મિક બાબતો છે?

(અ) હા, છે (બ) નથી

(ક) નિરર્થક (ડ) માત્ર અર્થની વાત છે

પ્ર-૯ મનુસ્મૃતિ કરતાં અર્થશાસ્ત્ર જૂનો ગ્રંથ છે?

(અ) હા, છે (બ) નિરર્થક (ક) નથી (ડ) અજ્ઞાત

પ્ર-૧૦ ચાણક્યે કઈ નીતિ થી મૌર્ય સામ્રાજ્ય નું રક્ષણ કર્યું?

(અ) બૌદ્ધ નીતિ (બ) કૂટનીતિ (ક) અનીતિશાસ્ત્ર (ડ) કૂટસ્થ

પ્ર-૧૧ અર્થશાસ્ત્રમાં 'સ્ત્રી ધન' ની ચર્ચા છે?

(અ) હા, છે (બ) નિરર્થક (ક) નથી (ડ) અજ્ઞાત

પ્ર-૧૨ કૌટિલ્ય શબ્દને જ કૌટિલ્ય રૂપે કહેવાયું છે?

(અ) હા, એજ છે (બ) એ નથી (ક) ખબર નથી (ડ) અજ્ઞાત

પ્ર-૧૩ કૌટિલ્યની કૃતિની રચનાનો સમયગાળો કયો હતો?

(અ) ઇ.સ.પૂ.૩૦૦ (બ) ઇ.સ.પૂ.૫૦૦ (ક) ઇ.સ.પૂ.૪૦૦ (ડ) ઇ.સ.પૂ.૬૦૦

પ્ર-૧૪ કૌટિલ્યને ક્યા તીક્ષ્ણ ઝેરની જાણકારી હતી? તેને માટે કયો શબ્દ દર્શાવે છે?

(અ) રસદ (બ) કાલકૂટ (ક) તંતીપાલ (ડ) શહદ

પ્ર-૧૫ રાજાએ સફળ બનવા કૌટિલ્યના મતાનુસાર કોની સહાય સૌથી વધુ લેવી?

(અ) સૈનિકો (બ) નાગરિકો (ક) સચિવો (ડ) ગુપ્તચરો

પ્ર-૧૬ નૌકાધ્યક્ષ શબ્દ કૌટિલ્યએ કોને માટે વાપર્યો છે?

(અ) જળમાર્ગનો રક્ષક (બ) જમીન માર્ગના રક્ષકો

(ક) આકાશ માર્ગના રક્ષકો (ડ) ભૂગર્ભ માર્ગના રક્ષકો

પ્ર-૧૭ ખાદ્યસામગ્રી કે કોઠારોના રક્ષણ માટે કૌટિલ્ય કયો શબ્દ ઉપયોગમાં લે છે?

(અ) જલાધ્યક્ષ (બ) દુર્ગાધ્યક્ષ (ક) કોષ્ટાગાર-અધ્યક્ષ (ડ) કુપ્યાધ્યક્ષ

પ્ર-૧૮ ચાણક્ય 'ત્રયી' શબ્દ દ્વારા શું કહેવા માંગે છે?

(અ) ત્રુગ્ - યજુસ્ - સામ (બ) ત્રણ પુરાણો

(ક) ત્રણ ઉપનિષદો (ડ) બૃહદ્ત્રયી (ત્રણ મહાકાવ્યો)

પ્ર-૧૯ ભાષાવિજ્ઞાનમાં આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ કરીએ તો ચાર્ટ બનાવતાં મુખ્ય બે વિભાગ ક્યા

પડે ?

(અ) આયોગાત્મક - યોગાત્મક

(બ) ભાવાત્મક - બોધાત્મક

(ક) ભારતીય ભાષાઓ - પરદેશી ભાષાઓ

(ડ) એકેય નહિ

પ્ર-૨૦ સંસ્કૃતને ક્યા વર્ગમાં દર્શાવશો? શ્લીષ્ટ કે અશ્લીષ્ટ?

(અ) શ્લીષ્ટ (બ) અશ્લીષ્ટ (ક) સાર્વદેશિક (ડ) મનોરંજનાત્મક

પ્ર-૨૧ સંસ્કૃતભાષાની લિપિ (જેમાં શિરોરેખા બાંધવામાં આવે છે) કઈ છે?

(અ) ગુજરાતી (બ) અરબી (ક) ફારસી (ડ) દેવનાગરી

પ્ર-૨૨ દ્રાવિડ પરિવારની ભાષાઓમાં સંસ્કૃત આવે કે નહિ?

(અ) ન આવે (બ) આવે (ક) નિશ્ચિત નહીં (ડ) સામાસિક

પ્ર-૨૩ ભારોપીય પરિવાર એટલે શું?

(અ) ભારત + યુરોપીય = ભારોપીય

(બ) જપાની - કોરયાઈ પરિવાર

(ક) ચીની અથવા એકાક્ષરી ભાષા પરિવાર

(ડ) યુરાલ - અલ્તાઈ પરિવાર

પ્ર-૨૪ ભારોપીય પરિવાર માંથી કઈ ભાષા આવે?

(અ) તમિલ (બ) તેલુગુ (ક) કન્નડ (ડ) સંસ્કૃત

- પ્ર-૨૫ ઋગ્વેદ દુનિયાનો પ્રાચીનતમ ગ્રંથ છે તો તેને આધારે સંસ્કૃતને પ્રાચીનતમ ગણી શકાય?
 (અ) હા (બ) ના (ક) ખબર નહીં (ડ) અનિશ્ચિત
- પ્ર-૨૬ શું ગુજરાતી ભાષા સંસ્કૃતમાંથી ઊતરી આવી છે?
 (અ) હા (બ) ના (ક) અનિશ્ચિત (ડ) મિશ્રિત
- પ્ર-૨૭ ભાષાવૈજ્ઞાનિક રીતે સંસ્કૃતભાષા સહેલી છે કે અઘરી?
 (અ) બોધાત્મક (બ) નાદાત્મક (ક) સરળ (ડ) ક્લિષ્ટ
- પ્ર-૨૮ સંસ્કૃત વર્ણોના કંઠપ, તાલવ્ય, મૂર્ધન્ય ઇત્યાદિ કુલ કેટલા વર્ગ છે?
 (અ) ૧૦ (બ) ૯ (ક) ૮ (ડ) ૪
- પ્ર-૨૯ ભાષાવિજ્ઞાનમાં સંસ્કૃતમાં અસમાનનો નિયમ આવે છે?
 (અ) હા (બ) ના (ક) અનિર્ણીત (ડ) અનિશ્ચિત
- પ્ર-૩૦ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ સંસ્કૃત શીખવા માટે રૂપો ગોખવાં જરૂરી છે?
 (અ) મિશ્રિત (બ) હા (ક) ના (ડ) કંઈ નહીં
- પ્ર-૩૧ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ સંસ્કૃતશિક્ષણ માટે નીચે માંથી કયો ગ્રંથ સારો?
 (અ) બૃહદ અનુવાદ ચંદ્રિકા (બ)) ગીતા
 (ક) સુભાષિત (ડ) પાણિનિવ્યાકરણ
- પ્ર-૩૨ વૈદિક સંસ્કૃત માટે બીજો કયો શબ્દ પ્રયુક્ત થાય છે?
 (અ) સંસ્કૃત (બ) દેવગિરા (ક) ગીર્વાણગિરા (ડ) વૈદિકી
- પ્ર-૩૩ વૈદિક સંસ્કૃત સરળ છે કે લૌકિક?
 (અ) બંને (બ) લૌકિક (ક) બંને ક્લિષ્ટ છે (ડ) અનિશ્ચિત
- પ્ર-૩૪ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ બલાઘાત એટલે શું? તેનું ઉદાહરણ શબ્દરૂપે આપો.
 (અ) અભ્યાંતર - ભીતર (બ) અસંગત - સંગતેતર
 (ક) વ્યોમ - ભૌમ (ડ) સમાહાર - સમાચાર
- પ્ર-૩૫ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ શબ્દનો અર્થવિસ્તાર કોને કહેવાય?
 (અ) સારી રીતે ઘાસ કાપી લાવનારને જ માત્ર કુશળ કહેવાતું એ જ રીતે “પ્રવીણ”
 (બ) અર્થવિસ્તાર થતાં કોઈપણ કાર્ય સારી રીતે કરનારને “કુશળ” કહેવાય છે.
 (ક) અનિશ્ચિત
 (ડ) અનિર્ણિત
- પ્ર-૩૬ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ ‘અર્થસંકોચ’ નું ઉદાહરણ આપો?
 (અ) પ્રાચીનકાળમાં જંગલના તમામ પ્રાણી માટે ‘મૃગ’ શબ્દ હતો હવે અર્થસંકોચ થતાં કેવળ ‘હરણ’ માટે વપરાય છે.
 (બ) બહુ ઓછા શબ્દોમાં આવું બને છે
 (ક) ઘણાં શબ્દોમાં બને
 (ડ) અનિશ્ચિત

પ્ર-૩૭ ભાષાવિજ્ઞાન છે કે ભાષા શાસ્ત્ર?

(અ) બંને (બ) ભાષાવિજ્ઞાન (ક) ભાષાશાસ્ત્ર (ડ) અનિશ્ચિત

પ્ર-૩૮ ભારતીય ભાષાઓ ભાષાવૈજ્ઞાનિક રીતે સંસ્કૃતમાંથી ઉદભવી છે?

(અ) હા (બ) ના (ક) દ્રવિડ કુળ (ડ) અનિશ્ચિત

પ્ર-૩૯ અંગ્રેજી ભાષા ભાષાકીય દ્રષ્ટિએ સંસ્કૃતમાંથી ઊતરી છે?

(અ) ના (બ) હા

(ક) અનિશ્ચિત (ડ) અંગ્રેજીનું સ્વરૂપ વિલક્ષણ છે

પ્ર-૪૦ ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ સંસ્કૃતના “સ્વરો” શબ્દની શું સમજૂતી આપી છે?

(અ) ઇશ્વરા (બ) મોટાસ્વરો (ક) સ્વયં રાજતે સ્વરાઃ (ડ) અનિર્ણિત

પ્ર-૪૧ સંસ્કૃતમાં ભાષાવિજ્ઞાનની દ્રષ્ટિએ ‘સ્વરો’ સિવાયના વર્ણો - શબ્દોને શું કહેવાય?

(અ) વ્યંજનો (બ) અવ્યયો (ક) સમાસો (ડ) કૃદન્તો

પ્ર-૪૨ ભાષાવૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટિએ ‘વ્યંજન’ સિવાયના વર્ણો કે અક્ષરો-શબ્દોને શું કહેવાય?

(અ) સ્વર (બ) ઇશ્વર (ક) નિમ્ન સ્વર (ડ) ઉચ્ચસ્વર

પ્ર-૪૩ ભાષાવિજ્ઞાનના જ્ઞાન થકી સંસ્કૃતભાષા વધુ સારી રીતે શીખી શકાય છે?

(અ) હા (બ) ના (ક) અનિર્ણિત (ડ) અચોક્કસ

પ્ર-૪૪ ભાષાવિજ્ઞાનમાં “ધ્વનિવિજ્ઞાન” એટલે શું?

(અ) ધ્વનિશાસ્ત્ર (બ) ધ્વનિઓનું વિજ્ઞાન (ક) ધ્વનિ-અધ્વનિ (ડ) ધ્વનિલ

પ્ર-૪૫ ભાષાવિજ્ઞાનની રીતે ઇરાની ભાષા અને સંસ્કૃત વચ્ચે કંઈ સંબંધ છે?

(અ) બંને ભાષામાં કેટલાક શબ્દો સમાન જેવા (બ) અસમાન

(ક) બંને ભાષામાં કેટલાક શબ્દો અસમાન જેવા (ડ) અગ્નિપૂજા

પ્ર-૪૬ સંસ્કૃત અને ઓસ્ટ્રેલિયાઈ ભાષાકુળ વચ્ચે કંઈ સંબંધ ખરો?

(અ) ના (બ) હા (ક) અનિશ્ચિત (ડ) અસંભવ

પ્ર-૪૭ સંસ્કૃત અને આફ્રિકાની ભાષાઓના કુળ વચ્ચે કંઈ સંબંધ છે?

(અ) ના (બ) હા (ક) અનિશ્ચિત (ડ) સંભાવના

પ્ર-૪૮ વ્યાપની દ્રષ્ટિએ (ભાષાવૈજ્ઞાનિક રીતે) સંસ્કૃતનો વ્યાપ અંગ્રેજી કરતાં વિશ્વમાં વધુ છે. -

સાચું?

(અ) હા, સાચું (બ) ખોટું (ક) અનિર્ણિત (ડ) નક્કીનથી

પ્ર-૪૯ ભાષાવૈજ્ઞાનિક રીતે સંસ્કૃતનું ઉચ્ચારણ શાસ્ત્ર અંગ્રેજી કરતાં વધુ સુયોગ્ય - વૈજ્ઞાનિક -

સચોટ છે?

(અ) હા, છે (બ) નથી (ક) અનિશ્ચિત (ડ) અંગ્રેજીનું સાફ છે

પ્ર-૫૦ ભાષાવિજ્ઞાન ભણવાથી સંસ્કૃત વ્યાકરણ પણ સારી રીતે સમજાય છે?

(અ) હા, સમજાય છે (બ) ના (ક) અનિશ્ચિત (ડ) કંઈ ન કહી શકાય

SHRI K. R. KATARA ARTS COLLEGE – SHAMLAJI

M.A. SEM IV

કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર, ભાષા વિજ્ઞાન

Answer Key

SUB : SANSKRIT (C.C.405)

Sender - Prof : M.M. Vyas,

Mo : 9427693554

- પ્ર-૧ (ક) કૌટિલ્ય
પ્ર-૨ (અ) વિષ્ણુગુપ્ત
પ્ર-૩ (ડ) અર્થશાસ્ત્ર
પ્ર-૪ (ડ) ચાણક્ય
પ્ર-૫ (અ) ૧૫
પ્ર-૬ (બ) ૧૫૦
પ્ર-૭ (અ) રાજનીતિશાસ્ત્ર
પ્ર-૮ (અ) હા, છે
પ્ર-૯ (અ) હા, છે
પ્ર-૧૦ (બ) કૂટનીતિ
પ્ર-૧૧ (અ) હા, છે
પ્ર-૧૨ (અ) હા, એ જ છે
પ્ર-૧૩ (અ) ઇ.સ.પૂ.૩૦૦
પ્ર-૧૪ (અ) રસદ
પ્ર-૧૫ (ડ) ગુપ્તચરો
પ્ર-૧૬ (અ) જળમાર્ગનો રક્ષક
પ્ર-૧૭ (ક) કોષ્ટાગાર
પ્ર-૧૮ (ક) ત્રયિ વેદત્રયી
પ્ર-૧૯ (અ) સંયોગાત્મક-યોગાત્મક
પ્ર-૨૦ (અ) શિલ્પ
પ્ર-૨૧ (ડ) દેવનાગરી
પ્ર-૨૨ (અ) ન આવે
પ્ર-૨૩ (અ) ભારત + યુરોપીય = ભારોપીય
પ્ર-૨૪ (ડ) સંસ્કૃત
પ્ર-૨૫ (અ) હા

- પ્ર-૨૬ (અ) હા
પ્ર-૨૭ (ક) સરળ
પ્ર-૨૮ (અ) ૧૦
પ્ર-૨૯ (અ) હા
પ્ર-૩૦ (બ) હા
પ્ર-૩૧ (અ) બૃહદ અનુવાદ ચંદ્રિકા
પ્ર-૩૨ (ડ) વૈદિકી
પ્ર-૩૩ (બ) લૌકિક
પ્ર-૩૪ (અ) અભ્યાંતર-ભીતર
પ્ર-૩૫ (બ) “કુશળ”
પ્ર-૩૬ (અ) હરણ
પ્ર-૩૭ (બ) ભાષાવિજ્ઞાન
પ્ર-૩૮ (અ) હા
પ્ર-૩૯ (અ) ના
પ્ર-૪૦ (ક) સ્વયં રાજતે સ્વરાઃ
પ્ર-૪૧ (અ) વ્યંજનો
પ્ર-૪૨ (અ) સ્વર
પ્ર-૪૩ (અ) હા
પ્ર-૪૪ (બ) ધ્વનિઓનું વિજ્ઞાન
પ્ર-૪૫ (અ) બંનેમાં કેટલાક શબ્દો સમાન છે
પ્ર-૪૬ (અ) ના
પ્ર-૪૭ (અ) ના
પ્ર-૪૮ (અ) હા, સાચું
પ્ર-૪૯ (અ) હા, છે
પ્ર-૫૦ (અ) હા, સમજાય છે